

24. gada-gahjums.

Mahjas weefis.

Wakfa ar peefuhftichanu
par pafsi:

par gadu 1 rub. 60 lap.
" pufgadu 85 "

Wakfa bej peefuhftichana
nas Riga:

par gadu 1 rub. — lap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Wahj. w. teel ifbohts feft-
deenahm no p. 10 fahloht.

Wakfa
par fludinafehannu:

par weenas fleijas fmallu
rafstu (Petit)- rindu, jed
to weetu, fo tahda rinda
eenem, wakfa 10 lap.

Redatzija un ekpedizija
Riga,

Ernst Plates bilfchu- un
grahmatu-drulatarawä pee
Behtera hafntijas.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis ifnahf ween reis pa nedeku.

N° 36.

Seftdeenä 8. Septemberi.

1879.

K a h d i t a j s.

Zaunafahs finas. Telegrafa finas.

Selfshemes finas. No Rigas: pah amatneezibu iffazitas bohmas. Rigas Latweefchu beedribas fapulze. Laupitaju usbrufschana. Sargaitees no Iehfcheem. Schwindele. Lihlu gifte. No Strihweerefehenn. No Abraifcheem. No Tirjas. No Kuldigas. No Keepajas. No Peterburgas. No Barfkojas Selas. No Uglitfchas. No Drenburgas.

Ahrfemes finas. No Turzijas: Turzijas walbibas negahdafchana par No Italijas: ehrmota fleplawiba. No Ugarijas: wiltneeks un gudrs teefafchungs. No Aradas: luhgfchanas rafjis pee Aulftrijas keifara. No Alganihanes: pah tureen as nemeera notifumeem. No Birmas: gaidams farfch. No Deemwidus-Afrikas: jauni nemeeri Anglem.

Sihli notifikumi if Rigas. Tirgus finas. Kafaks.

Beelikumä: Mantas-lahribas aught. Graudi un feedi.

Zaunafahs finas.

No Rigas. Wibfemes zeen. gubernatora f., fa "gubernijas awife" fino, aifbrauzis uf guberniju pahraudfibas deht, gubernijas pahrwaldifchannu wize-gubernatoram Tobiefen kungam atfahdams.

No Dohles. Swehtdeen tai 26tä Auguftä wakara notifa nelaimes atgadijums. Noflihka fchejeenes Spiras fainneeka 14 gadus weza meitina. Nelaimiga zehlufti par Daugawu pahri kahdu wihru, kurfch pee winas tehwa par algadfi ftrahdajis, pee pahri zelfchanas nahrags, kas jaw eeluhfjis bijis, luhfjis pufchu, nahragam luhfstoht nelaimiga if laiwinas ifkriuw. Gan weenä, fa ari ohtra krafta pufe ziti zilweki winu rehtihotoht redfejufeh, bet pee ftrauja uhdens palihdfibas fneegfehana bijufi par wehlu; ari tas wihrs eelfch laiwinas, fa teiz, til tad eeraudfijis to nelaimi, kad flihkone jaw labi atahfu no laiwinas bijufi noht un wehl nemahzedams ar laiwinu rihfotees, ari nebij fpehjis wairs palihdfibu fneegt. Behz noflihkufchahs ohtru deenu lihds pat wakaram mellefchana bija welhiga; tilai zeturtä deenä, kahdu 1 1/2 werftes wairaf uf leju to atrada, fur tahs deenas ftiptrais wehifch to bija peedfinis pee malas. Kaut fcho eemehrotu wif behrnu wezaki, kuri gar ftraujahm uhdens malahm dshwo, un ne-attwehletu faweem wehl nepee-augufcheem behrneem tahdas pahri eefchanas par uhdeneem, tad wairaf reifes iffargatohs no peepeschas nelaimes, an neubhtu jazeefeh tahdas peepeschas fkmjibas un behdas.

J. Sehje.

No Kuldigas. Tai 30tä Auguftä, muhfu kunga un Keifara Majeftees. un Keifarifkas Augftibas leelfirfa Trohnamantinceka wahrda deenä, bija muhfu pilfsehta wakara ar ungunim fwehtu wihse apgaismota. Wakara bija bribwlaifcha-

nai par peeminu Latweefchu teatera ifrahdfichana un pehz tam weefigs wakars ar danzofchannu rahtufcha fahlä. Ifrahdfitas tika trihs lugas: "Neds pa labo, neds pa kreifo," "Pats fawas mahjas" un "Puhzes fpeegelis." Gold. Anz.

No Parihjes. Kahda Lewi gafpafcha eeraudfija uf eelas zilweka rohlu gutam, kurai bija ahda nobrauzita. Sabijufehs wina eegahja tuwejä wihnu bohde un ifteiza fo redfejufti. Bohdineeks gahja ar to gafpafchu atpakal un eeraudfija wehl zitus zilweka meefas gabalus. Lewi gafpafcha pamanija kahdu zilweku, leelu un ftiptu augumä, kas pehz apgehra likahs ftrahdneeks efoht un flehpdamees aismuka. Ta leeta tika polizija pafnota un polizijai ifdewahs tohs zitus lihka gabalus atrast, tilai galwu ne. Ifgahjuscho feftdeenu Lewi gafpafcha tika uf poliziju faukta deht ifmellefchanas. Polizijas namä eegahjufe wina peepeschu iffauza: "Tas ir tas fleplawam!" un rahdija uf kahdu polizijas faldatu. Tas tuhliit palika bahls, fahka trihzeht un taifijahs aismukt; bet winu drihf fahehra. Winfch uf zekeem nometees atfinahs par wainigu un ifteiza, fa winfch selta pretfchu agentu Lenobli pee fewis uf mahjahm aifwilinajis, tam fazidams, fa griboht selta pulfsteni pirkt; tad tam dewis glahfi wihna un famehr tas fawas prezes ifklahfijis, to ar ahmuru noftis. Behz nodaritas fleplawibas winfch fagreesfis lihki gabalds, tilai galwu paturejis atpakal, to gribedams ifwahriht, lai ta netiktu pafihita. Sleplawam ir wahrds Brewos. Brewos, kad fleplawiba wehl nebija ifmekleta, bija fazijis, fa fleplawam waijagoht galwu nozirft, un ta tad pats few fohdu iffazijis. Brewos bija papreefchu par meefneeku, tad 14 gadus kara-deenafkä un 10 gadus pee polizejas, ta fa weens gads winam til bija jadeen, lai dabuhn pilnu pensiju. Zitas wainas winam newareja usrahdiht, tilai preefch kahdeem gadeem pasuda meita, ar kuru winfch draudfiba dshwoja. Ta leeta teel ifmekleta.

Telegrafa finas.

No Iekaterinoflawas 6. Septemberi. Kä "Golofs" fino, tad tur uguns-grehks bijis, kas dauds ehku aprijis. Skahde efoht deefgan leela.

No Konftantinopoles 5. Septemberi. Walodas ir ifpandufchahs, fa kahds prahtä fazuzis zilweks gribejis sultanu nonahweht. Pils dahfä eelaufdamees winfch kahdus trihs faldataf eewainojis.

Ceſſchjemes ſinas.

No Rigas. Pahr Baltijas ruhpnēezibas un amatnēezibas ſtahwoſki ir beidsamā laikā Bahzu laitrakstos iſſajitas daſchadas dohmas, kas pa leelakai daikai ceſſch tam weenojāhs, ka ihpaſchi muhſu amatnēezibas ſtahwoſkis ir ſems un ka kas darams, lai amatnēezibu waretu uſ augſtaku ſtahwoſki pazelt. Baijadſigo lihdsēkli daſchi zere ceſſch tam atraſt, ka tagad paſtahwoſcha amatu beedriba teel aprohbēſchota, un wiſu tahſaki ſchahdās dohmās eet lahds rakſts, kas eeſubhtihſ „Rig. 3tg.“ Rakſta eeſubhtitajſ ſawā rakſtā iſſaka tahs dohmas, ka weza zunſtes buhſchana buhtu pilnigi atjaunojama. Winſch zel ſchahdus trihs preeſchlikumus preeſchā: 1) Patſtahwigu amatnēezibas eeſtahbijumu wadiht ja=atļauj tiļ tahdam, kas wiſu maſak 3 gadus ſtrahdajis par ſelli amatnēezibas eeſtahbijumōs un tad wehl taiſijis meiſtara eſſameni pee peenahkamas ammatu teefas. 2) Par amatneeku ſelli tiļ tahds atſihſtams, kas taiſijis ſinamu eſſameni pee peenahkamas ammatu teefas, weenalga, kur taſ ſawu ſinaſchānu ſmehlis. 3) Katram amatam waijaga buht beedribas teefibahm un katram meiſtaram un ſellim jaw zaur ſawu amatu buhs buht beedribas lohzeekem, ja tee naw tiſuſchi iſ beedribas iſſlehgiti. Schohs preeſchlikumus ſaweem laſitajeem paſneegdama „Rig. Lapa“ iſſaka ſchahdas dohmas: No ſcheem preeſchlikumeem beidsamais nebuhtu ſlihts, bet pirmee diwi nebuht naw zauriwedami. Ko tad lai dara ar wiſeem teem tagadejeem amatneekem, kas naw ſawu amatu pehz zunſtes preeſchraſtēem jeb augſchejeem preeſchlikumeem iſmahzijuſchees, ar teem tā ſaukteem patentmeiſtareem, kuru ſkaihts par zunſtes meiſtaru ſkaihtli naw maſaks. Waj wineem wiſeem buhs aiſleegt darbu? Ari jabrihnahs, ka wiſi tee ar zunſtes-waldibu ſaweenotee nelabumi pee mums jaw tiļ drihſ aiſmirſti. Ar amatu brihwibu ari gan ir ſaweenoti daſchi nelabumi, bet wini nebuht ne=atſwer tohs, kas no zunſtes buhſchānas naw ſchēirami. Tahdas zunſtes waldibas atjaunoſchana, lahdu „Rig. 3tg.“ eeſubhtitajſ leel preeſchā, ari neteel neweenā ſemē nodohmata. Bret teem no amatu brihwibas iſauguſcheem nelabeem augteem ſinams jaſtrahda, tā to dara amatu beedribas, amatu ſkolas u. t. pr. Amatneeku ſabeedribas pehz ſaweem amateem, pee kurahm peederetu neween lahtigeē zunſtmeiſtari, bet ari patentmeiſtari, un kuras ſawus lohzeekus pahrluhkotu, ſchāi ſinā ari atneſtu tiļ labus augtus. Bet newaijaga paſcha amatu brihwibu dehl winas pahri nelabeem augteem tuhli atneſt un zaur to padariht wainu wehl leelaku. Tā rakſta augſcham mineta awiſe.

Rigas Patweeſchu beedribas runas-wihru ſapulzē, tai 2trā Septemberi, nahza ſtarp daſcheem ziteem ſpreedumeem ſchahdas leetas preeſchā: 1) Lihds ſchim bijuſchais rakſtu-wedejs A. Grünuppa l. newaſas dehl atteizahs no amata; wina weetā eewehleja F. Groſſwalda lungu. 2) Turpinaja jaunſtahdito beedribas likumu pahſpreeſchānu. 3) Iſſajija pateizibu J. Dombrowſki lungam par laiwahm, ar kurahm winſch laipni peepalihdſeja pee iſbrauſchānahm ſatumōs. Iſ lahtibas komiſijas iſſtahjāhs tee lungi: P. Linde, P. Luzāns, P. Verchen-doriſs, G. Salminſch, G. Silberts; wina weetā tiķa eewehleti tee lungi: J. Jägermanis, K. Eichmanis, J. Smilga, J. Zanka, G. Lagſdinſch, J. Zelinſch un J. Umſohns. 5) Uſnehma weenu jaunu beedri. 6) Raſeeris nolaiſija beedribas rehēinus par Auguſta mehneſi, iſ kureem redſams, ka Auguſta

mehneſi eekemti 475 rubl. 50 kap. un iſdohti 621 rublis 72 kapeiki.

Laupitaju uſbruſſchana Rigas tuwumā. „Rig. 3tg.“ pahr ſcho atgadijumu paſneedſ ſchahdas ſinas:

Tai 2trā Septemberi ſtarp pulkſten 6 un 7 wakarā wairak waſanku uſbruķa telegrafa eerehdnim hoſrahtam E. v. G. un tituler-rahtam A. Golubowam, kas ar diwi dahmahm, ſawahm radineezehm, pahrnahza iſ meſcha, kur bija paſtaigatees, uſ Bikeru leelzeķa, lahdas peežas werſtes no Rigas. Weens no waſankeem, wehl ſaldatu deenāſtā ſtahwedams, ar rungu ſita E. v. G. lungam pa plezeem; kad ſchis apgreēſahs, tad winſch eeraudſija, ka ari A. G. lungs bija weenu ſiteenu dabujis, tā ka bija gar ſemi pakritis. Kad nu waſanku bija 4 lihds 5, tad E. v. G. lungs ſteidsahs ar dahmahm uſ tuwako mahju, kas lahdu werſti bija attahlu, lai waretu palihgu dabuht. Kad wini no minetahs mahjas bija atpaķak atgreēſchēes, tad waſanki bija jaw aiſmukufchi prohjam. Tahdā buhſchānā tuhli ſemes-komiſars Julius Haken lungs uſnehma iſmekleſchānu un wina pehtifchānai iſdewahs iſſinaht, ka ap to paſchu laiķu ari dahſneeku mahzeķlim J. pee Riſchū eſara tizis no teem paſcheem waſankeem atnēmts keſchas-pulkſtēns, un ka tee paſchi ari uſbrukufchi tai paſchā pehzpuſdeenā amatneeku mahzeķlim D. Ari tiķa drihſ iſſinati waſanku wahrdi un paſchi tad zeeti fanemti. Schee waſanki jeb noſeedſneeki ir wehl jaunēkti, no 14 lihds 22 gadus wezi, kas nekabrtibas dehl uſ zetu jaw wairak reiſu bijuſchi teefas iſmekleſchānā. Deewam ſchehl ſiteeni bijuſchi lohti ſiſpri, ko tituler-rahts A. Golubowa lungs dabujis; winam abi rohķas kauli bija pahriſti, tā ka winſch ohtrā deenā jaw nomira.

Sargatees no blehſcheem. „R. L.“ ſem ſchi wireſatija eeſubhtihſ iſ Rigas ſchahds rakſts:

Ta ir jaw ſen paſihſtama leeta, ka ſchihdi un ziti blehſchi peedahwa uſ tirgu un ſchur tur aiſ ſtuhreem, ihpaſchi lauzineekem, ſelta greēſenus, ſudraba kehdēs un zitas tahdas leetas par itin lehtu naidu un iſturahs itin ſlepenigi un bailigi, lai pirzejeem liktu tizeht, ka peedahwatahs leetas ir ſagtas un tadehl ween tiļ lehti teel pahrdohſas. Katru reiſ pirzejs pehzak atrohd, ka greēſens un kehdē ir tiķai no miſina un bijuſchi tiķai apſeltiti jeb apſudraboti. Kaut gan par ſcho krahpſchānu awiſēs daſchreiſ rakſtihts tizis un lauzineekem atgahdinahſ, lai ar tahdeem blehſcheem ne-eelaiſchahs, tad tomehr atgadahs wehl tahdi, kas to naw galwā likufchi un tohp wehl peekrahpti. Rahds ſcho rindinu rakſtitajam paſihſtams lauzineeks, iſgahjuſchā zeturdeenā pa Sinder-eelu uſ tirgu iſeedams ſaſtapis lahdu ſchihdu, kureſch to aiſ ſtuhri aiſmahjis un peedahwajis ſudraba kehdi par lehtu zenu. Lauzineeks gan naw tizejis, ka kehdē ir no ſudraba, bet dohmājis, ka winſch waroht to pee pihpja iſleetaht un ſahjis tadehl ar ſchihdu par zenu dingetees, kamehr pehdigi ſalihdſis par 30 kap. Kad nu tam naw ſihķas naudas bijis, ar ko kehdi aiſmaķaht, tad taſ dewis ſchihdam peezi rublu gabalu preeſch iſmainiſchānas. Schihds iſnehmis iſ maķa weenu trihs un ohtru rubla gabalu, pirmo apakſchā un pehdejo wiſu ſalikdams, ko lauzineeks ſkaidri redſejis, eedewis tohs pirzejam rohķā un tad ſkaihtijis tam ahtri 70 kap. ſihķas naudas ſauķā. Kamehr lauzineeks ſihķu naidu pahriſkaihtijis un keſchā eebehtis, tikmehr ſchihds aiſſteidsēes ahtri prohjam. Nu tiķai wehl lauzineeks ſahjis papihra naidu apſkaiht un eeraudſijis, ka ſchihds naw wiſ tam tſchētri, bet diwi rublus iſdewis, jo trihs

rublu gabalu tas bija isweizigi un nemanoh't pret rubla gabalu pahrmainijis un tā lehdēs pirzeju peekrahpis. Wehlafti lehdi ar nasi aplafoht atrada, ka ta bija no misina un tilkai apfudrabota.

Schwindele. Pee tahm jaunakahm schwindetu darischanahm, tā raksta „Nig. Ztg.“ peeder tā nosauktee weetas-mel-lefchanas kantoehri, kas pa leelakai dalai rehina uš to lauschu lehtizibu, kuri weetas melle. Awisēs teel isfludinah'ts: Ustizamam komijam, ustizamai pahrdewejai jeb kafeerenei u. t. pr., kas war drohschibu nolikt, war til usrah'dita laba weeta eefsch X. kantora, X. eelā un numurā. Sinams, ka roh'dahs bes weetas buhdami zilweki, kas peefohlitu weetu grib peenemt un waijadstigo apdrohschinaschanas- jeb apgalwofchanas-naudu eemakfah't. Bet nu mineta kantora agentam jeb ihpafschneekam ihpafchi nauda ruhp; 100 jeb wairal rublu waijaga tuhlit eemakfah't, ari kaut kahds kontrah'ts teel notaishts jeb welfelie israh'shts, un tad teel tam weetu-melledamam ta apmeeri-naschana dohta, ka pehz kahda mehnescha wareschoht apfohli-tā weetā eestah'tees. Tahs beigās no tam, ja labi isdoh'dahs, ir prozese, kur eemakfata nauda teel atpafat prasita, jo no peefohlitas weetas naw ne jaušmas, jo kad kahda teel usrah-dita, tad ta israh'dahs par nederigu. Schee wahr'di lai der par peekoh'dinaschannu katram, kas weetas melle, jo dauds ir lah'wufchees peewiltees.

Lihku giste. Tā nosaukta lihku giste iszelahs neween no zilweku likeem, bet no katra dšihwneeka lihka, kas semē ne-aprah'ts dabahn fapuh't. Kahda ahesemes awise raksta tā: Zil breefmiga ir lihku giste, to leelahs muhsu semneeki wehl arweenu nesinoht, jo katra deenu war winu dahrsōs jeb zitur kur laukā redseht nosprahguschās kakes, kurnjus, putinaus, schurkas, peles, krupjus, wardes u. t. pr., kas pa dalai no fūneem nokoh'ti jeb ar sahlehm nonahweti un kas paleel gu-loht, lihds fapuh't. Scheem nu fapuh'stoht iszelahs tā no-saukta lihku giste, kas ihpafchi zaur tam paleel breefmiga, ka wina, proh'ti ta giste, zaur muschahm un ziteem kustonischemeem teel pah'rnesta uš zilwekem un leelohpeem, no kam augoni un sah'pigi pampumi iszelahs, pat nahwe daschreis eerohnahs; tā war peemehru nere'ti dšird, ka zilweks no muschas duh'reena miris. Kā weegli waretu schahdu nebuhschannu isdeldeht, kad kat-ris fawus krituschohs mahju kustonischus peenahlami apraktu un ja kahdu nosprahguschu jeb nozistetu peli jeb schurku uš fawu grunti atrastu, to apraktu jeb wisu masal ar semi ap-behrtu. Tas buhtu tatschu weegli isdarams, zaur ko dascha nelaimē tiku nowehrsta.

Ro Skrihwereescheem. Katram firs'nigam Latweetim gan duhs preeks, fawu tautu prahta apgaismoschana usplaukštam redseht; bet wehl jo wairal japreezajahs, kad to paschu reds seedōs raifamees un kad scho seedu jauku un atspirdsinadamu fmarfchu dabu baudih't. Schahdi preeku pilni un patihkami brih'schi mums bija swehtdeen tai 2. Septemb., kuri daudsus eelihgsmoja un ar scha laika prahta isglistibu un zenschanohs pasih'stamus darija. Schohs muhsu preekus gribu ari zeen. „M. w.“ lasitajeem pasinoht.

Minetā deenā isrih'koja Ustiraukleeschu wihru kohris sem Ban-tin l. wadischanas, kohpā ar jaukto kohri, sem Baldu l. wa-dischanas, Skrihwereeschu walstis nama augfchejā sah'lē kon-zer'ti. Pulksten pus peezōs tika dseedaschana no wihru kohra ar to dseesmu „Schi ir ta Kunga deen“, fah'ta. Programā nahweja pawisam 19 dseefmas, no kurahm to leelako daku

jaukts kohris dseedaja. Par dseedaschannu runajoh't jafaka, ka tika, kā jaw mineju, jauki dseedah'ts; it ihpafchu labpatil-schannu mantoja jaukts kohris, kā to war redseht no tam, ka publika pageh'reja daschas dseefmas oht'reis un pat treschoreis dseedah't. Behz dseedaschanas eefah'lahs danzofschana, kur ee-preezinatee klausitaji fawus preekus paturpinaja.

— — — — —

Ro Ahraischeem. Swehtdeen, 2trā Septemberi, bija muhsu basnijas jauna altara kohra eefwehtischana. Minetā deenā jaw no pascha rihta lauschu pulki, gan kahjahm, gan brauf-schus uš Deewa namu steidsahs; pulkstens 10 toh'rna pulkstens sinoja, ka Deewa kalposchana sah'lufehs. Behz nodseedatas dseefmas: „Kā swehta ir schi weeta“ u. t. pr. nahza muhsu mih'koh'ts draudses gans wirs jauna altara, kur to eefwehti-dams, preeksch wisahm lauschu kahrtahm firs'nigi Deewu luh-dsa; winsch pateizahs wiseem teem, kas labprah'tigi pee bas-nijas isglistofschanas bija peepalih'dsejuschu, un atgah'dinaja, ka lai scho deenu wisu paturoh't dahrgā peeminā. Behz mahzitaja runas atskaneja no ehrgetu kohra ta dseefma: „Zeowa, ta-wam wahr'dam, lai teikschana un gohds“, til jau'ti, ka bes asarahm jaw newareja klausitees. Buhtu wehlejam — un lai Deews ari dohtu, ka notiktu pehz mahzitaja wahr'deem: „Ka lai il katriš fawu firdi un fawu dšihwofschannu tapat at-jaunotu, kā schis Deewa namē tagad atjaunoh'ts, tad Deewa bih'jafschana un tilkiba eetu wairumā.“

Par eefwehtischannu peeminejis, gribu ari kahdus wahr'dus, par basnijas pahrbuhwefschannu teikt. Muhsu basnija peeder pee tahm wezalahm basnijahm Widsemē, tadeht wina ir ar gauschi beescem muh'reem uszelta; knapas ruhmes deht tika uš konwentā pah'rpreehts, to lihdsch'nigo geh'rlambari peelaisi pee basnijas ruhmes un ta weetā basnijas galā peebuhweht zitu. Bagah'juschā wafarā scho darbu usfah'ta, kuru buh'wmeistars Mengel lungs jo teizami pastrah'daja. Altara bilde, kura Tehr-patā mahleta, ir loh'ti jauka, wina mums kahda Pestitaju pee krus'ta mirdamu. Abās pufēs schai bildei stahw diwi walodās schee wahr'di rakstiti: „Redsi, Deewa jehrs, kas pasaulēs greh's kus nefs. Jah. gr. 1, 29.“

Lai nu Deews patš scho namu apfarga, eefsch kura meh's tohpam waditi uš sah'lainahm ganibahm, un dširdinati no wina gahrduma upehm.

D. Weideman.

Ro Tirsas. Mums peenah'jis schahds pretofchanahs-rakstis. Kahds K. Bihlfne lungs scha gada „Mahjas weesa“ 27tā numurā nehmees aprah'stiht Tirsas zeen. Pohri tehwa sudraba kahsas, kā ari 25 gadu amata swehtkus (?) un to ar tahdu weiklumu isdarijis, ka mums ir jabrihnahs par wina sirahm. Rakstitajis uš wisu zitu (deemschehl gauschi mas) norah'didams, dara zeen. lasitajeem sinamu, ka Tirsas draudse efoht fawam draudses ganam schin'kojufe diwus sudraba bikerus un diwus sudraba telekus (?). — Meh's jutamees dšili zaur to eewai-noti, kā weens schahds sinotajis ar fawahm kaut kur fagrah-batahm dohmahm scho jauku, mums nelad ne-aismirstamu gohda-deenu til neprah'tigi sakengajis, kur winsch patš nebuht naw klah't bijis un nēla nesina.

Tirsas draudse netika wis diwus sudraba telekus, bet tilai weenu schin'kojufe un zeen. Pohri tehwa amata-swehtki ari jaw schai deenā nekriht, kā to ziti labaki sina, nēla Bihlfne lungs. Naw nemas faproh'tams, ko rakstitajis ir gribejis zaur to panah'ti, nepateesibu rakstidams un kahds preeks tam ir rak-stiht, kur tas nesin, „fas“ un „kā“ ir jaraksta. Straume.

No Kuldigaš. Rā „Gold. Anz.“ sino, tad krohna Nankes muišchā atrohdooteš kahds 10 gabus wezs fehns, kas wehl sihdoht pee mahtes kruhts. Laikam gan fchi sihščhana nebuhs wina weeniga bariba, jo til leels sehns no sihdama peena ween nepahrtišk, tatschu ar' maiši ehdihs. Buhtu wehlejšams, ka peenahkamas teefas to eewehrotu un tahdu netikumū aif- leegtu tišlab mahtei kā ari puikam, jo ar desmit gadeem wairš neweens nešišch pee mahtes kruhts.

No Leepajas. Stetines melderi uspirka lihds fchim tohti daudš rudšu un tad kahdas 75 procentes no milteem pahrdewa Dahneem, Sweedreem, Norwegeefcheem u. t. pr. Tagad Wahzu naudas-kungi nodohmajuschi ar Wahzu kapitalu Leepajā buhweht leelas dširnawas, lai waretu no apgruhtinadamahm (Wahzijas) tulleš malkafčanahm iřfargatees. Saprohtams, ka Wahzijas melderi un kugineeki zaur tam zeetihs leelu fšahdi, jo Kreewu rudšus, kas nahza iř Baltijas oštahm, weda lihds fchim uř Stetinu pa leelakai dakai Wahzijas (Stetines) damškugi. No Leepajas turpreti milti ees uř Sweedriju un Norwegiju pa leelakai dakai ar Anglu un Seemet-Amerikas sehgeļu fugeem.

No Peterburgas. Peterburgas aplahrtne tapis, kā „Rig. Btg.“ sino, iřgahjuščhā nedekā kahds nihilists apzeetinahš, kas lihds fchim bija Peterburgā dšihwojis. Pee iřmekleščhanas iřrahbijahš, ka tas ar dascheem beedreem un daschahm beedrenehm weenā kohrteli Wilnas eelā bija dšihwojis. Bet kad polizeja tur nonahza, tad neweena no teem ne-atrada mahjās. Nama puifšis fajija, ka tee efoht gohđigi laudis, kas arweenu laikā pahrnahkoht mahjās. Polizeja gaidija, bet kad neweens til ahtri nepahrnahza, tad prištaws kohrteli aifsehgeleja un dohmaja, ka nu tas fawu peenahkumu wiřadā finā iřpildijis. Bet ohtrā rihtā wiřsch pahrleezinajahš, ka bija tohti alojees, jo sehgele bija no durwim noplehsta un dšihwoflka eemihneeki aiřmufuščhi. Prištaws, wina palihgš un lihdsbijuščhee garadawoji tapa no deenasta atlaifsti.

No Barškofas Selas. Sawā 33ščhā numurā pašneedšam pehž „Golofā to sinu, ka kahda feeweete atrařta kahdā welwē peeķehdeta. Tagad waram pašneegt řchahdu sinu: Tagad „Новое Время“ dabujufe řinaht, ka feewa pee iřmekleščhanas iřteikufe, ka řtarp winu un winas wiřru pařtahwejis faw- řtarpigs nolihgumš, pehž kura tee weens ohtru flehgufchi řehdš, raugotees uř tam, kureřch no abeem eedřehrees, un ka řchē tapehž no mohziřčananas newaroht buht nekahda runa. Řehdē peeřlehgtais, waj nu wiřš jeb feewa, dabujis drufku brand- wiřna un ufkořschamo un palizis til ilgi peeřlehgš, kameř reibumu iřgulejis.

No Uglitřčas (Jaroflawas gubernā). Rā Kreewu awiřes „Русск. Вѣд.“ sino, tad pee ta netahlu no Uglitřčas buhdama klořštera kahdi řweijneeki atrada mantu. Wini pee klořštera peebrauza un gribeja fawu laiwu peeřeet pee kahda meeta, kas krařta malā atradahš. Bet meets bija til watu semē, tā ka wini meetu iřwilla, gribedami to žitā weetā zeetaki eedřiřt. Bar leelu brihnumu wini pamanija pee meeta kahdus řudraba gabalus, kas pee meeta gala bija peełipufchi. řweijneeki to řemi, kura meets bija eefščhā, fahka iřmekleht un atrada kahdas 6 mahřžinas řudraba naudas, bet nauda bija no wežeem laifkeem, wina iřřlatijahš trihřřubrainā.

No Orenburgas. Rā „Peterburgas awiřes“ sino, tad tas leelakais dabas fahls-krahjums wiřā pařaulē atrohnaš Orenburgas gubernā netahlu no Selezkajas-Sařchitas pilsřehtas.

Řchis milřigais dabas fahls-krahjums ir wairak neka diwi werřtes platumā un garumā un wina dšikums jeb beřsumš wiřumafak ir kahdas 80 ařis, jo til dšiki ir ee-urbufchi un wehl naw fahls-krahjumam zauri iřurbufchi. Bet ta leelaka leeta ir ta, ka řchim krahjumam fahls ir tiřra no ģiřfas, mahleem un ziteem peemaiřijumeem. Řehķina, ka wiřu mafak řchim krahjumam buhs fahls (tā nořaulē atmenu fahls) kahdi 53,135 milionu pudī (1 pudam 40 mahřž.)

Ahrřemes řinas.

No Turzijas. Žaw daschreif eřam pahř wiřadahm juřřchannahm řinojuřchi, kahdas Turzija mehđš notikt, atkal mumš wajaga kahdas nekahrtibas peemineht. Nupat lařam kahdā ahrřemes awiřē, ka Turzijas walđiba neleekahš ne řinoht, ka winai pehž Berlines nolihguma wajaga par liřumu kahrtibu gahdaht. Turzija paleek pee fawa weza eeraduma: wina apfohlahš wiřu iřdariht, bet neko ne-iřdara, wina tā řakohť tilai ar tufřcheem wahrdeem griř aiřwiřžinaht; wina apfohliđamahš pate it labi řina, ka wina fawus řohlijumus ne-iřpildihš. Tā tas atkal tagad iřrahđijees: pahř wiřpahřigu kahrtibu un drohřřhibu Turzija negahda. Augřcham minetai awiřei teek iř Konřtantinopeles rakřtihts, ka ahrřemju pawalřšneekem, kas Konřtantinopelē dšihwo, teek wiřadas pahřřtibas no Turkeem nodaritas, pat řlepkawibas noteekahš. Ahrřemju pawalřšneeki eet pee Turku walđibas řehletoees, bet nedabu nekahdu taiřnibu; wineem atleekahš tilai eet pee fawas walđibas- jeb semes-řuhtneem, pee teem patwehřumu un apřargařchanu mekleht. Ahrřemes-řuhtni tapehž nogahjuřchi pee Turzijas ministera, lai gahđajoht par liřumu kahrtibu, kā tas Berlines nolihgumā řen paģehřehts un no Turzijas apfohřihte. Turku ministeris atbildejis, ka efoht leels naudas truhkums un tapehž newaroht tuhliť deeřgan řchandarmus tureht, kas par wiřpahřigu drohřřhibu gahda. Labi řinadami ahrřemes řuhtui nelikahš ar řchahdu iřrunu ar meeru, bet no Turzijas walđibas paģehřeja, lai řchandarmi tuhliť teek peenemti un par wiřpahřigu drohřřhibu gahdahts.

No Italijas. řpoletas pilsřehtas teefas preeřščhā nahza fawada teefafčhana pahř notikuřchu řlepkawibu. Tas biřis tā: Kahds řpoletas pilsřehtas bagats eedřihwotajis, wahrđā Karlo Markuťřchi, bija apřuhđřehts, ka wiřsch ahrři Wizenju Dominizi nonahwejis. Markuťřchi, kuzam bija wina 14 gabus wezs dehls fařlimis, bija ahrři Dominizi atřaužis un winam apfohlijis 500 rublu (muřřu naudā řehķinajoht), ja wiřsch řehnu iřahrřejoht, bet ja sehns nomirřtoht, tad Markuťřchi ahrřem draudeja ar nahwi. Sehns deemřehł nomira un kahds žitš ahrřte, kas pehž tam tila aizinahš, iřřajija, ka pirmais ahrřte efoht biřis wainigs, jo riřtigi ahrřtejoht tas buhtu warejis řehnu no nahwes iřglahbt. Markuťřchi, kā prohřtams, par tam nořkaitees, nogahja pee pirma ahrřtes un nořchahwa winu ar rewolwera řchahweenu. Řchihš řlepkawibas dehł Markuťřchi bija pee teefahm apřuhđřehts. Teefas nořpřeeda, ka winam peeži gadi zeetumā jařehđ un ka winam 8,250 rublu jamakřa atlihdřinařčananas naudas nořchauta ahrřtes atraitnei.

No Ungarijas. Awiřes lařam řchahdu ehřmotu notikumū. Uř Salo-Peterer tirgu Ungarija kahds pee K. draudřes peeđerigs řchihđs nopirka no kahda tureenas řemneeka gohwi par 65 guřřcheem (kahdi 10 rubl. muřřu naudā) un řaliģto nauđu tuhliť aiřmakřaja; tad wiřsch řemneeku lubđřa, lai winam

palihdsoht gohwi us mahjahm pahrdsiht, jo wini turklaht ari weenâ apgabala dsihwoja. Semneeks ar to bija ar meeru un ari „Lohpu-pasi“) tikmehr pee fewis patureja. Kad gohws bija pahrdsihta, tad wakara schihds fawu gohwi pagehreja, bet semneeks atteiza, lai winam aismalfajohht wajjadsiigo malfu no 65 gulscheem. Schihds leedsahs pa ohtru reisu naudu aismalfahht, ta ka iszehlahs prozese. Schihds prozese paspeheleja, tapeh; ka winsch newareja peerahdiht, ka winsch to naudu semneekam us tirgus aismalfajis un turklaht bija semneekam wehl gohwju-pase. Kad schihds bija aigahjis, tad teefnesis fajija us semneeku: „Nu, tu tatschu esi ar meeru? Es schihdu atraidiju, tew taisnibu dohdams.“ — „Sinams,“ semneeks atteiza. — „Bet es ari gribetu,“ fajija teefnesis, „tatschu ko pee tam nopelnitees?“ — „Ja,“ atteiza semneeks, „10 gulschus es Jums gribu tuhliht doht, kad tas preeksch Jums naw par mas.“ To fajidams semneeks iswilla 10 gulschu gabalu (papihra naudas) un eedewa to teefnesim. Teefnesis naudu apflatiiees fajija: „Draugs, kur tu esi to papihra-naudas gabalu dabujis? Ta jaw ir wilta nauda, par to tu wari nahht kriminal-teefu rohlâs.“ — „Bet es,“ ta semneeks atbildeja, jaw 6 tahdus 10 gulschu gabalus un weenu peezi gulschu gabalu dabuju no ta schihda par pahredohtu gohwi!“ — To tik manigais teefnesis bija gribejis sinahht dabuht, waj schihds, kam nebija nekahda leezineeka, bija tohs 65 gulschus aismalfajis. Teefnesis lika semneeku fanemt zeeti un krahpfchanas deht aifsuhthiht us kriminal-teefu. Pirkta gohws tika schihdam ardohta. Ka prohtams, ta nauda bija it riktiga, tilai teefnesis isfinafchanas deht ta bija teizis.

No Aradas (Ungarija). Kahds burtu-falizeju (sezeru) mahzellis rakstijis luhgfschanas rakstu pee Austrijas-Ungarijas Keisera. Schis fawadais luhgfschanas raksts flanetu Latweefschu waloda tullkohts ta: Keisara Majestetei Franzim Josefam I., muhsu wisuscheligam Ungaru waladneekam! Ar leelu luhgfschanu es greeschohs pee Juhfu Majestetes, us manu luhgfschanu klausitees. Es, kas es no Juhfu Majestetes isluhdsohs schehlastibu, safneedsu tai 1ma Dezemberi fawu pilno 16to gadu, ar kura wezuma gadu man peh; likumeem atkauts patstahwigi strahdaht; tagad es esmu par mahzelli kahda Aradas drukatawa, lai gan us scho amatu man prahts nenefahs; bet manas mahtes truhzibas deht zitadi newareju. Tapeh; es greeschohs pee Juhfu Majestetes. Man prahts lohti nefahs us semlohpibu, ko es labpraht us fawu rohku usnemptohs un ari faprahtu. Preeksch tahda noluhka es luhdsu Juhfu Majestetei, ka buhtut til labi, man pret 5 lihds 10 procentehm aisdohht 300 gulschus (1 guldis 60 kap.), kuras es feschu gadu laika (dalâs pa 15 gulscheem us reisu) nomalfaschu. Lai Juhfu Majeste nedohmatu, ka es, 16 gadus wez; sehn; nesinatu to naudu riktigi isleetaht, tad es sch; tahs leetas peefihmeschu, kuras man wajjadsiigas: Es nohmafchu 10 juhgu semes us 10 lihds 15 gadeem, arllu, ezeschas, fehllu, dehtus, glahschu ruhthes un falmus preeksch diwi gulas weetahm, darba-rihtus, no leellohpem diwi sirgus ar rikteem un brauzamo, weenu gohwi un wistas, weenu gohwju- un sirgu-stalli. Kad Juhfu Majestete reis nahht us Aradu, tad es wareschu Juhfu Majestetei par Juhfu schehlastibu pateiktees un Juhfu

Majestetei rahdiht, ka wiss pa kahrtahm isdarihhts. Weidsiht apfohlohs, parahda nomalfaschanas riktigi isdarihht un luhdsu Juhfu Majestetes schehlastibu, man to luhgto aisdewumu suhthiht wehl preeksch gada-tirgus, kas no nahlofscha mehnescha 7tahs lihds 10tai deenai tiks noturehts, lai es tohs wajjadsiigohs rihtus un lohpus waretu lehtati nopirkt. Es paleeku Juhfu Majestetes wisu paklaufigakais kalps L . . . B . . .“

Schi wehstule tika no Ungarijas eefschigu leetu ministerijas peefuhthita Aradas pilsfehtas teesai par ismekleschanu, waj wiss ir pateesba, kas wehstule rakstihhts. Dohma, ka Keisars Franzis Josefs lohs 300 gulschus aisdohfchoht.

No Afganistanes. Anglu awise „Teims“ isfaka dohmas, ka Afganu kehniensch emirs Jakubs, ir ar dumpineekem flepeni fasinajees. Tas efoht tadeht jadohma, ka winsch suhtneezibai bija eerahdijis kohrteli kahda kohla nama, pascha pilsfehtas widu, kur suhtneeziba nekahda wihse nebijuse apfargata. „Teims“ pee tam usrahda, ka bijuschais emirs Schir-Mis fawâ laika Kreewu suhtni Stoletowu lihds ar wina pawadoneem eekohrtelejis fawâ atmenu pili Bolo-Giraska, pee tam Afganeem aisleegdams, schai pilei bes atkaufchanas tuwotees. Jakubs kahns neween ne-foht ruhpejees preeksch Anglu suhtneezibas apdrohfschinaschanas, bet wehl it ka tihschâ prahta eerahdijis tai wisunderigako dsihwes weetu. Wina raksti pee Anglu wize-kehniina, ka winsch, prohti emirs, pats efoht leelâs breefmâs, buhshoht tilai leekulika. Anglu wal diba gan lihds schim wehl ta isleekahs, it ka wina dohmatu, ka emirs Jakubs pee wiss nelaimes buhtu newainigs. Anglu awise „Standard,“ kas ministeru preekschneekam Wikensildam peh; prahta raksta, ir tuhliht to wainigo atraduse, us kuru waretu ministerijas grehtus uskraut, un pret kuru buhtu Anglu dusmas jagreesch, un ta ir Kreewija. Gohdajama awise nenofakdama raksta, ka pee Anglu suhtneezibas apkaufchanas Kabulâ efoht wainigas tilai Kreewu eejaukschanahs. Kreewijas flepenee rihtotaji efoht Afganus paslubinajuschu us dumpi. Brihwprahhtigas Anglu awises, par peemehru „Daili Kus,“ turprettim runa pawisam zitadu walodu. Schi awise peerahda, ka pee wisa ta notikumama Kabulâ tilai wainiga tagadeja ministerijas leetu ne-isprafchana. „Daili Kus“ peerahda, ka wisi tureenâs semes un kauschu pasineji wal dibai no pascha eefahluma dewuschu padohmu, lai wisulabaki nemas ne-aifustinajohht Afganistani, bet ja to reis darohht, tad lai ne-apmeerinajotees ar kahdu kumedinu-karu, bet lai wedohht to ar peenahlamu nopeetnibu un fwaru, lihds eewehrojami augti panahkti. Brihwprahhtigahs awises ihpaschi nihni pahmet wal dibai, ka Anglija tagad efoht zaur wal dibas wainu peespeesta west ar Afganeem dahrgu karu, bes ka Anglijai no tam atlehschoht kaut kahds labums. — Anglu kara-spehku eefschana no Indijas rohbeschahm us Kabulu newarehs til driht notikt, jo preeksch tam ir dauds leetas, ihpaschi lameeti, ja-apgabda, kas pagehr laiku.

No Birmas. Afganistane leekahs atkal fataifotees us jaunu karu pret Angliju. Muhamedanu preesteri wisur paslubinajohht fwehto tijibas-karu pret Angleem. Anglu kara-spehks ari fataisijees eet us Afganistani. Dohma, ka winsch nahlofschâ mehnescha widu nonahlfchoht Kabulâ. Weidsama laika breefmigee notikumi Kabulâ bija par fliktu preekschihmi zitahm Afijas tautahm. Jaw ilgu laiku Birmas wal dneeks flatiyahs ar naidigahm azim us Anglijas waras augfchanu. Ari Angli to fina, ka Birmas wal dneeks fataifahs us karu un gaida til

*) Ungaru sem; latris mahjas-lohps dabuhn pasi, kura sinams lohpu ihpaschneekam ja-usglaba. Kad atroh; lohpu bes pases, tad fina, ka lohps ir sagis. Pee mums wajjadsetu ari tahbas lohpu pases eewest, tab weeglati waretu sirgu-saglus noht, ja sagteem sirgeem nebuhtu pases.

isdeiwigu brihdi, kur waretu Angteem usbrukt. Birmas waldneeks ir uš Angteem dusmigs, ka tee winam atnehmufchi Pegu pawalsti. Angti nu bihstahs, ka Birmas waldneeks tagad, kur wineem ar Afganistani jauns karšč wedams, neraudšitu sawu nodohmu ispidiht. Birmas waldneekam, keisaram Tebau, ir breesmiga un asinu labriga daba. Winšč, ka jaw sawa laika sinojam, lika gandrihš wisus sawus radineekus breesmigi mohziht un nokaut. Tadeht tas war lehti notikt, ka winšč nem Rabulas notikumu par labu preeščšihmi un apkauj Angtu suhtni lihds ar pawadoneem. No tahda breesmu darba bihdamees Angtu suhtnis efoht jaw Birmas galwas pilšfehtu atstahjis.

No Deenwidus-Afrifas. Jaw Angteem deesgan galwas grohščhana radusehs, ka wineem atkal karšč ar Afganistani jafahl un laikam ari Birmas waldneeks nebuhs meerigs, bet tagad wineem ari draud jauns karšč Deenwidus Afrifa. Wehl naw gan galigs meers ar Zulu-eescheem panahšts, jo winu kehwinšč Zetewajs wehl naw Angtu rohšas, te jaw atkal nahš sinas, ka Kaferu waldneeks Likukuni taifahs uš karu pret Angliju. Uš tahdu wihi Anglijai isnahš atkal jauni kari tiklab Afija ka ari Afrifa. Ta eet, ka pee jemes-eequščhanas politikas turahs.

K a s a k s.

(Statees Nr. 35. Beigums.)

Tiklihš ka sweschais prizis pilšfehtai tuwojabs, tad jaunais waldneeks apgehrba sawu brihnuma krellu un sohbenu un isgahja weens pats, ka nepahrwarams zihnitajs saweem eenaidneeseem preti. Genaidneeki nahja arweenu tuwali. Winu lohdes frehja ka bites ruhšdamas ap wina aušm un galwu, bet neweena ne-ee drohščinajabs to aistohrt jeb eewainohrt. Waldneeks iswiltka sawu sohbenu un issteepa pret teem un tai pašča azumirli tee fajula un sahja behgt, ta ka pehž kahda laizina neweens eenaidneeks nebija redsams. Waldneeks lepni sawa pill eejahja preezadamees, ka wina warenais eenaidneeks uš til ahtru rohlu bija beigts.

No sahšs deenas un ta uswahreiga brihšča wina seewa sahla mihligali pret winu isuretees; wina tam mihligi ap kalla apkehrusehs to butšhoja un luhdsahs, lai tai pateizohrt, kahda wihi winšč warejis weens pats til leelu kara-spehtu uš weenu azumirli isnihzinaht. Waldneeks eefahkumā neteiza, bet tad ta winam ne deenu ne nakti meera nedewa, to butščodama un luhgdama, un beidsohrt palika flima un teizahs, ka kuhšohrt nomirt, ja ne-teišohrt, tad waldneeks beidsohrt winaš kauleschanu opnizis un bihdamees, ka ta nenomirtu, tai wisu galu no gala isstahstija.

Waldineeze drihš palika wefela un pret sawu wihtu negantu wiltu isdohmaja. Ta lika taifihš tahdu pat krellu, sohbenu un naudas mafu, un nakti winam guloht nu tohs pret brihnuma leetahm pahrmainija, kotru sawa weeta nolidama un tahs brihnumus daridamas leetas sawa sinā poglabadama.

Tad rokštija pa ohtru reiš sawam wezam bruhšganam, tam wisu flaidri isstahšidama, kahdu wiltu ta pee sawa wihtu bija isdarijuse; tapehž lai nebihštoees, bet lai nahsoht ohtru reiš pret winaš wihtu karohrt. Ka sahšts, ta darihts. Tas nahja ar leelu kara-spehtu bes kaweschanas. Ruhšu waldneeks nelo kaunu nesinadams, apgehrba sawu pahrmainitu krellu un sohbenu un jahja uš sawa behra sebedams drohšči eenaidneeseem preti. Bet ka winšč pahrbihjahs tad pate pirma lohde winu eewainojo. Nu winšč flaidri saprata, ka tas bija nepallauschanas augli, un ka wina tšchuhšlas wiltiga seewa to ta bij padarijuse. — Winšč ismišs pazehla wiltigo sohbenu — un tad nahwigi eewainohšts no sregā nofrita. Genaidneeki winu apstahja; winšč pazehla galwu un no sawa behra atwadajahs un — nomira. Genaidneeki wina lihš eebahša maifā un wina sregam uš muguras usfehšufchi, to eedšina meščā. Sweschais prinzis ar uswaretaja gohdu ee-

jahja nolauta waldneeka pill, apprejeja wina seewu un usnehma wina walsti. Sirgs ar sawu nolautu lungu nogahja uš to pill, kur tee trihs gabus bij adšihwojufchi. Tiklihš tas pilei tuwojabs, tad tahs trihs jumprawas to tuhlin pašina un sawa starpā runaja: „Teescham winšč muhšu padohmu naw klaufšis, bet seewai to noslehpmumu issteizis!“ Tahs eeweda sregu fehtā un isnehma kasata meefas no maifā, nomafgaja un ar tahdahm brihnuma sahlehmi eefmeheja, ka tas palika dšihws un tad uš to teiza: „Tapehž, ka tu seewai to noslehpmumu eš issteizis, mehs tur nelo newaram palihšfeht!“ Kasaks ar asarahm atsinahš sewi par wainigu. Tad tahs winam eedewa melnu samta krusštinu, sajidamas: „Tas tew deenas to palihšfehs.“ Kasaks behdigi aishgahja. Walarā tas eegahja kahdā mahjā un luhdsahs naktis mahju, to winam ar labpraht atwehsteja. Kasaks dširdeja, ka samneeks taifjahs riht agri braukt uš tirgu, un luhdja samneetu lai to ari usmohdinajoht, jo winšč ari braufšohrt uš tirgu. Dhtrā rihtā samneeks suhtija meitu, loi eet, to preezelt. Meita to newaredama usmohdinahš, nehma pee ta samta krusštinā, kas tam wee kalla karajahs, un gribeja to flect augščā, bet til to to krusštinu aistahra, tuhlin kasaks pahrwehrtahs par šaistū melnu sregu. Samneeks par to deesgan isbrihnejees fehja melno pee rateem un weda uš tirgu. Tirgū flaištajam sregam radahs daudš pirzeju, bet to nopirka tas pats prinzis jeb waldneeks, kas kasatu bija lizis maifā eebahš. Til to waldneeze to melno sregu eeraudšija, tad ta nobihšusehs uš sawu wihtu teiza: „Ja tu rihtā šcho sregu nelikš noschaut, tad mums ees flikti.“ Kahda jauna istabas meita to dširdedama isgahja pee sregā, un ta pee sewis runaja: „Kas tas par flaištu sregu un to liks rihtā noschaut.“ Tad sirgs uš to teiza: „Meitin, ja mani noschaut, tad panem to pirmo ašins pileenu, kas man isstejehs, un to eerohž dahšā preti waldneeka lohgam.“ Meita to rikšigi isdarija. Kahdā rihtā waldneeks pee lohga peenahšis eerauga dahšā lohti smuku lohku, kas wakar tur nebija un brihnodamees to kahda sawai seewai, fura par to nepreezajahs wis-bet drebedama teiza: „Ja tu šcho, deen to nelikš nozirš, tad mums ees flikti!“

Waldneeks seewai palaušija. Ta pate meita winu runu dširdejuse isfrehja dahšā un ta pee sewis sažija: „Kas par smuku lohku un tewi liks schodzen nozirš.“ Kohšs uš to teiza: „Meitin, panem to pirmo flaidu, kas man nozebricht allehts, un eemet to dahša diht.“ Meitene to wisu padarija. Dhtrā deenā waldneeks apgehrba to brihnuma krellu un sohbenu un gahja dahšā pazeereht. Pee dihtā peenahšis tas reds, ka weens flaišts putnišč tajā ir eekritis, un it schehli brehž. Waldneekam ta paleel šehht, winšč nowellahs pliks un gribeja to isglahht. Til to tas lihšs kalam bij uhdent eebrihtis, tad zehlahš putnišč no dihtā — un frehja uš sawumumu un palika par kasatu. Panehma waldneeka drehbes un tahs ahtrumā apgehrba lihš ar tahm brihnuma leetahm un tad teiza uš nobihšufschohs prinzi, kas palaban ari no uhdens isnahja. „Nu es atkal ešmu lungs par tewi.“ Prinzis ismišs kasatu luhdsahs, lai winu tapat nahwejoht maifā eebahšohrt un sregam uš muguru usleeloht, kas tila padarihts. Sirgs eemaldijahs meščā un tur wilki winus apchda.

Kasaks palika pa ohtru reiš par waldneeku; winšč sašauja wisus runas lungs un prašija: „Ko tahdai seewai buhs dariht kas sawu wihtu leet ar wiltu nokaut?“ Tee tai nospreeda nahwi. Ruhšu kasaks jeb waldneeks apprejeja to pallaufšigo istabas meitu un dšihwo ari tagad mihligi un laimigi, ja wehl naw nomirufchi.

Kahšs gwardijas soldats.

Sihki notikumi is Rigas.

Klaweeru taifstajs Andreas Karlsons darija polizejai finamu, ka winam tai 28tā Augustā walarā uš eelas isfogta sehšas grahmata, kurā bijis 380 rbf. flaidras naudas. Tee sagti Karls un Ludwigs Feldmann, kuri pehž nodaritas sahšibas tuhli Rigu atstahufchi, ir tagad Belgawā peenahsti un ar kahdu mašu atlitumu no sagtahs naudas, tad sew bija jaunās drehbes pirtufchi, ir uš Rigu atpatak atwesti un ismelleščhanas prištawam nodohht.

Arendatorš Wilde darija polizejai finansu, ka winam tai 30ta Augustā wakarā issagts selta šķišas-pullstēns, 55 rbf. wehrtībā, is westes kabatas. Tee sagti Mowšcha Molaschlers un Wulsfe Kottis, ka ari sagtais pullstēns ir no polizejas rohtā dabuti.

Jaw peektais gadš, ka leelā flaitli jauni kauschi naht uš Rigu pee lohšefchanas un tē wineem rohdahš daschš kahrđinatajš, las wiuus pret naudu no lohšefchanas apfohlahš atšwabinahš. Baididamees no kara-deenasta daschš labš kriht tahda kahrđinataja nagdš, las teizahš ar rekrũhšchu komiſijas lohžetkeem buht draudšibā. Tahdeem wahrdeem tizeđams lauzeneeks eedohđ krahpneeklam 100 libš 200 rubtu. Blehdis winam ari israfta parahdu sihmi, las arweenu tā ſkan: „No X. esmu ſanehmis X. x., ko apleezinaju, kad X. Rigu aštahj, bet ar tahdu nolihgumu, ka ſchai praſſſchanai nebs manai parahdu sihmei naw nekahda litu-wiga ſpehta.“ Kurā datumā parahdu sihme israftita, to krahpneeks peemiršt ušsimeht. Sinams krahpneeklam naw nekahdas ſaſinaschanahš ar komiſijas lohžetkeem un lauzeneeks ir ſawu naudu paſaudejis, jo pee teefahm wiuſch nebrĩſht eet taiſnibas mekledams, jo patš jaw gribejis par lihteem žeteem no kara-deenasta atšwabinates.

Scho rakstu, las „Rig. Ztg.“ eesuhthihs, ari ſchē ušnehmam, lai tas deretu par peelohđinashanu dascham jauneklīm, las pee lohšefchanas eel, lai no krahpneefteem netiftu peewilts.

Rahdā „Rig. Ztg.“ eesuhthitā rakstā par to ſchehlojahš, ka teem, las no Daugawas tilta uš Šchaktu- un Jauno-eelu brauz, ne-efoht nekahdas ruhmes preelšch brauſſchanas, jo jaw kahdas ſeſchāš nedekas tur efoht noſtahjuſchees ar ſaweem kurwjeem, galdeem u. t. pr. andelmani, las ruhmi aiſnemohť.

Ta paſtes ſanžija, las ſemerds bija atwehrtā, ir tagad pehž bahdeſchanas laika ſleđgta.

Peepeschā nahwe. Swehtdeenu pullsten puſ demindš wakarā nomira it peepeschā leelā Maſkawas eelā Iwana Ludičſcha dšehreenu pahrdohťawā ſemneeks Lions Andrejews Maroſewš. Lihki aiſweda uš glahbšchanas ſanžiju deht ahrſtu iſmekleſchanas.

Widſemes ewangeliſtas interijigas konſistorijas rudens juridika (ſpreeschānas ſchdeſchana) ir trefchdeenu ſahluſehš. Uš mahžitaju eſſameni ir trihs kandidati peeteiſuſchees.

Tirgus ſinas.

Kā jaw pee rudens laika numš deenas deegjan ſiltas un jautas atmetuſchahš; pa naktim daschreis uſlithi, jaw to neween putekti teel apſlahpei, bet ſahle ari wehł deegjan ſata iſſtatahs. Rusbĩ turahš pee paſtahwiga tirgus un tirgofchāna ar teem arweenu peenemahš. Par ſkreemu neſchahweroem 120 mahž. ſmageem rudseem maſſaja 92¼, lap. par puou. Aujas ſchjm brĩhſcham eet plahni.

Atbildes.

- D. — D. Atbilde ar wehſtuli.
 N. — Dr. Sanehmam. Baldees.
 D. — S. Peeta deegjan pahrunata. Lai paleel.
 M. J. — J. Newaram iſleekahť.

Redaſtija.

Naudas-papĩhru žena.

Rigā, 4. Septemberi 1879.

Papĩhri

	praſija	maſſaja
Wustimperialš gabala	788 rbf.	7,86 rbf.
5 prož. bankbihtu 1. iſlaid.	—	94 ⁷ / ₈
5 " " " 4.	94 ⁷ / ₈	94 ¹ / ₂
5 " inflrijā 5. aiſnehm.	93 ³ / ₄	93 ³ / ₄
5 " " " prehmiju bihtes 1. emiſ.	233 ¹ / ₂	232 ³ / ₄
5 " " " " 2.	229 ³ / ₄	229
5 " konj. 1871. g. aiſn.	129 ¹ / ₂	129
Weierb. 5 prož. pilst. oblig.	92	91 ³ / ₄
Receivu ſem. kred. 5% Kĩhlu-ſihm.	119 ¹ / ₂	119 ¹ / ₂
Schartowas ſemst. 6 prož. Kĩhlu-ſihm.	97 ¹ / ₈	—
Rehwales and. hantas aſj.	40	—
Riģas kom. bank. aſj.	—	—
Keel. Kreev. dšelšj. aſj.	253 ³ / ₄	255
Riģ. Din. dšelšj. aſj.	—	153
Din.-Wit. dšelšj. aſj.	—	160 ¹ / ₂
Warsch.-Teresp. dšelšj. aſj.	131	—
Dreles-Wit. dšelšj. aſj.	—	160
Wih.-Wolog. dšelšj. aſj.	111	109 ³ / ₄
Wraſſ.-Wreſt. dšelšj. aſj.	101	100
Baltijas dšelšj. aſj.	—	100 ¹ / ₄

No Peterburgaš tai 1. Septemberi. Pee II. 5 prož. prehmiju bihtu lohšefchanas bija ſchahđi leelakt winneſti. — Katrai prehmiju bihtei ir diwi numuri: woens numurs ir ſerijas-numurs un ohtre numurs ir bihtes-numurs. Šchē ſkabi peeliktā ſaſtahđjumā ir numuri ſchahđā kahtribā ſalikti: pirmais ſkabitis ir ſerijas-numurs un ohtre ſkabitis bihtes-numurs.

200,000 rubl. uš R	7,035—48
75,000 " " "	15,260— 9
40,000 " " "	1,465— 7
25,000 " " "	15,140—11

3 winneſti no 10,000 rubl. uš R Nr. 9249—48, 11879—22, 9403—31.
 5 winneſti no 8,000 rubl. uš R Nr. 8256—22, 8570—34, 8947—42, 176—19, 6846—20.

8 winneſti no 5,000 rubl. uš R Nr. 11123—39, 16666—7, — 94—16, 19687—50, 19340—49, 15877—26, 14055—3, 15121—14.

20 winneſti no 1,000 rubl. uš R Nr. 4103—23, 14650—35, 10456—28, 19012—20, 3319—4, 19145—15, 16595—43, 5762—41, 9486—47, 18910—36, 10412—36, 14046—47, 13336—42, 1906—26, 1975—24, 4525—36, 7089—25, 13947—29, 9479—16, 8119—6.

Winneſti no 500 rubteem uš ſchahđeem numureem:

4758	1	6097	10	7392	22	8538	30	15607	39
8663	1	9180	10	9139	22	10923	30	15672	39
14713	1	9572	10	15893	22	11595	30	17645	39
15912	1	1346	11	15973	22	11919	30	19660	39
18526	1	3903	11	16284	22	12339	30	3622	40
19842	1	4204	11	1987	23	13439	30	4655	40
9354	2	4950	11	3172	23	708	31	10882	40
16755	2	7654	11	5276	23	1379	31	11548	40
422	3	12030	12	11953	23	2820	31	13148	40
4643	3	13500	12	14970	23	7470	31	18330	40
7195	3	2096	13	18614	23	9253	31	8398	41
9661	3	2449	13	721	24	10722	31	15596	41
14282	3	3909	13	7159	24	11437	31	2018	42
15840	3	4176	13	8581	24	15287	31	6383	42
18073	3	8327	13	1898	25	17672	31	7420	42
18259	3	8912	13	4161	25	439	32	9184	42
1323	4	18726	13	6267	25	5515	32	16673	42
3618	4	3721	14	6965	25	7644	32	19920	42
5043	4	17264	14	11287	25	7703	32	7343	43
13605	4	15118	15	17061	25	7792	32	9765	43
16309	4	1511	16	7405	26	10439	32	1600	44
63	5	2271	16	7623	26	16866	32	2504	44
832	5	4947	16	8063	26	18076	32	2833	44
6926	5	10306	16	11792	26	18119	32	5480	44
12304	5	15916	16	13748	26	609	33	5850	44
3596	6	17538	16	266	27	8535	33	10154	44
7626	6	19386	16	659	27	8825	33	2328	45
11112	6	821	17	1869	27	17915	33	2671	45
15009	6	1615	17	8506	27	7132	34	4303	45
15351	6	8698	17	13952	27	19185	34	4544	45
15563	6	7593	17	14241	27	6195	35	11518	45
3265	7	12703	17	14539	27	11709	35	19942	45
3325	7	7671	18	15484	27	12286	35	609	46
3827	7	16338	18	15512	27	14097	35	1063	46
6345	7	2425	19	19620	27	388	36	6122	46
12960	7	2960	19	1209	28	3320	36	10165	46
16488	7	3561	19	7284	28	15152	36	11191	46
18967	7	13573	19	12950	28	16087	36	17193	46
17975	7	16087	19	15136	28	450	37	18129	46
19299	7	17274	19	15498	28	3484	37	18630	46
8492	8	54	20	17578	28	18202	37	12581	47
9846	8	17671	20	7295	29	2626	38	17563	48
11766	8	19518	20	8315	29	3802	38	458	49
12412	8	1291	21	11245	29	8024	38	5114	49
1607	9	10247	21	12992	29	8860	38	9542	49
5476	9	14902	21	14623	29	9381	38	12219	49
7212	9	14712	21	14661	29	2054	39	16030	49
10926	9	16154	21	19842	29	3671	39	9531	50
15499	9	17979	21	3146	30	7771	39	9683	50
19217	9	1512	22	4062	30	8919	39	10111	50
609	10	2203	22	7410	30	10613	39	13228	50
2469	10	4175	22	7633	30	14129	39	16244	50

Šchahđi numuri wairš naw derigi (ir amortiſereti) un teel no krohna atpalať acmii:

503	6023	7961	9090	10193	11759	12763	15553	17347	17929
1791	7086	8127	9364	10280	12128	13191	16133	17462	18051
2463	7268	8152	9659	11282	12263	13430	16441	17657	18135
3666	7565	8542	9806	11526	12454	14408	16624	17694	19112
3833	7678	8567	9945	11578	12505	14559	16776	17742	19401
4717	7900	8938	10165	11637	12578	14594	17252	17798	19607

Atbildeđams redaktorš Ernst Plateš.

Libš 5. Septemberi pee Riģas atnahłufā 2055 ługi; aiſgahłufā 1880 ługi.

Sludinaschanas.

M. Danziger,

Ri g a.

Pehrwetawa, drukatawa un kemiska masgaschanas eetaise.

Fabrika Peterb. Uhr-Rigā Meera-eelā Nr. 14a, netahlu no leela pumpja.

Wišas pašhu ausias drahnas, wilnainas un pušwilmnainas teel

wišas pehrwēs ištī un pastahwigi pehrwetas

un uš pastelleschanuu weltas, usfabrīstas, degadeeretās un prefetas, lā ari ar peh; laita laita mo- des mustureem kleites, lakati un serwiētes apbrukatas.

Peenemischana: Fabrikā un Gelfsch-Rigā Słahru-eelā Nr. 2, pretim maseem slahrneem.

Veen. draugeem un pasthstameem zaur scho padewigi šifroju, la tagad esmu pee „**Melna Kraunkla**“ Peterb. Uhr-Rigā Ralku- un Fuhrmann-eelu stuhri Nr. 24

eebraukschanas-waetu

usnebmis. Par to man agraki dahwatū ustizibu pateildamees, luhdsu, ari šai jaunā meētā mani apmelleht.

Peter Ohjolin.

Wehweru-needres

no ištī teizama labuma, ištās Spanijas, ištītas, teel par lehtahm ženahm pahrdohhtas. Klahktas šinas **Sinder-eelā Nr. 10**, pa 1 trepi augščā, pa kreiso rošku.

Mahja

ar wišnust, sirgu-stali, wahgusi un žitahm derigahm eetaisem, ir no brihwas rohtas pahrdohhdama Kihšču-esara eelā Nr. 5.

Pašbuhweta mahja

ar grunni ir sawadu eemeflu deht pahrdohhdama Sarlandaugawā Promenades-eelā Nr. 6.

Mahja ir pahrdohhdama Dseguses-kalna Pulwera-eelā Nr. 8.

Plestawas gubernā, Kolma aprinki teel sabgu un labības-dfirnawas pahrdohhtas. Klahktas šinas dabujamas zaur ralkū sem to adr.: „Въ Перовскъ губ. въ г. Холмъ. Г-ну Александру Коневъ,“ jeb Ernst Plats driku-namā.

Bruheta šipra

rospuska

ir lehti pahrdohhdama Peterburgas Uhr-Rigā, leelā Kalesju-eelā Nr. 4.

Karamel-fihrupu

preekšč wišadu fastu eewahrišchanas pahrdohd par 9 f. mahz. **Julius Steinbrecht un beedr.**

Slahrnu-eelā Nr. 25, pretim Zahna basu.

Krohna Blohmes-muiščā, Smiltēnes draudis, teel 3 libš 4 gabus weži pohsti

ahhotu-kohki

ar trohneem peh; pizēju ismellešchanahs par 35 l. gabalā pahrdohhti. Pahrdohhdana eefahlahs tai 27. Septemberi; agraki nekeel kohki isdohi.

Mahjas

no daschada leeluma

teek pahrdohhtas dšimtmuiščā Warnowiz

Kurfemē, Slusties aprinki, netabi no Dinaburgas-Wehtstas dšellsjela stanzjas Kreslawka. Tuwalas šinas ir lotrā laikā dabujamas pee Warnowiz muišas waldischanas.

Par sīnu.

No Rigas polizejas-pahrwaldbibas teel zaur scho sinohs, la schihs teefas

passes-kantohris

no 3. Septembara sch. g. sabloht is Weitzprechtā nama ir pahzēlts Terentowa namā Melngalwju- (Schwarzhäupter-) eelā Nr. 2, tur agraki atradahs fohrteiu-pahrwaldbiba.

Rigas polizejas-pahrwaldbiā, 29. Augustā 1879.

Bezakais polizei-meisters, palkamneels Nr. 9956. **v. Reichardt.**

No Skultes pagasta waldischanas teel zaur scho peederigas walšis-un pilsehtas-walbes luhgtas, tohs schejeenes pagasta lohjeklus, lā:

Zahn Rosenberg,

Zahn Anschmidt ar behlu Martinu un

Karl Wihstol, lā blandonūs, tur tee pašēi buhtu pamanami, areštigi schēitan listi isfuhtih. 1

Skultē, 27. Augustā 1879.

Pagasta wezatais: **P. Melbahrd.**

Krohna Mangalmuiščas

(Magnushof) pagasta waldbiā ušajina zaur scho wišus ahpur pagasta dšihwodamus Mangalmuiščas pagasta-lohjeklus, sawas parahdā stahwedamas nodohšchanas wisweklati libš 1. Oktobram sch. g. schēit nolihdšinaht.

Mangalmuiščas pagasta waldbiā, 27. Augustā 1879.

Pagasta wezatais: **M. Grewe.**

Strw. **G. Dangul.**

Preekšč Polkrowa draudies, Plestawas gubernijā, tohp

škohlotaiss meklehts.

Lohne: 1) 150 rbl. naudas;

2) 150 mehri (rašdt 60 pubri) labības,

3) barība preekšč 2 galwenu,

4) dabrš.

Kas scho weutu grih peenemt, teel luhgtis, sawas attestates eefneegt pee Plestawas mahzitaja, Brestinsky tunga. 1

Annas muiščas wagaštam (Mitauras basnizas draudis), ir pagasta

škohlotaiss

wajjadšig, tadēht tohp škohlotaiss ušajinatti, tai 27. Septemberi sch. g. Annas muiščā plš. 10 no r. pag. stohlā ar wajjadšigahm attestatehm uš notariščanū peeteittees. 2

Annas muiščā, tai 30. Augustā 1879.

J. Drehwing, walšis wezatais.

Waifes zepēs preekšč saldstahbas un ruyjas maišes zepščanas, lās war labas ležības-šimēs ušrahdiht, atrohđ pastahwigi darbu. Sapeeteizahs Kungu-eelā M 13. 1

Mahzeklis no semehm,

14 gabus wezē, lās gribetu dreijataja amatu un sabbatu leestu meistera amatu eemahzitees, war peeteittees Abgelstalnā Mesča-eelā Nr. 12, strohderm. Riša mahja pee **Fritz Edelmann.**

Jaunas meitēnes war strohdereschanu ihfā laitā lābi un lehti eemahzitees pee

Trenlohn jaunlundsjes,

magasibne Zahna-eelā Nr. 14.

Turpat war ari dabuht lošti un dšihwołli.

un rigea 'ouphceat un onqua 'ouphceat p

ngigovz

Wišas grahmatu-bohbēs war dabuht:

Golotnow, F., pirma kreewu walodas mahjiba preekšč Latweefšeeem. Trefšais ihewumō. 1877. Papihra wahlā. **Waksa 40 tap.**

Saag, Karl, kreewu walodas pirmās eefahltums. Pirma lasišchanas- un walodas-grahmata. 1876. Papihra wahlā. **Waksa 40 tap.**

Minetas grahmatas, turas preekšč pirmas mahzifšanas kreewu waloda farastitas, ir par derigahm atrastās un teel daubš stohlās ar labu rezultati bruhletas. Wehs waram tapeh; tabš paščas wišeem teem atwehleht, kuri kreewu walodu grih mahzitees un lam weena deriga grahmatā preekšč ta wajjadšiga.

Franz Kluge, Behwele.

Amerikas beilant-špidošču serkeli

ar apgalwoščanū la tanē nekahbas iweseliba stahdigas dalas ne-atrohđahs, peehahwa

Werner Brestinsky,
Gelfsch-Rigā, Ralku-eelā Nr. 2.

Ham mehrišchanas darbi ir wajjadšigi (puhrawweta par 10 l. f.), lās war peeteittees Gelfsch-Rigā Stohlu-eelā (Schulenstraße) Nr. 1, 2 trepēs uš augšču, pretim gimn. pee šwehritata mehrneelā.

Rigas Latw. beedrība.

Swehtdeen, 9. Septemberi sch. g.

Atklahšchanas

balle.

Waksa beedru lungeem un lundšehm 50 l. meešeem, Nerisemeeteem, 1 rbl. — Eefahltums pulstēr 1/9 wal., beigums p. 3 rihtā; namē taps flehgtis p. 4 rihtā. — Beedru lahries ušrahdamas.

Kahrtibas tomisija.

Rigas Latw. amatn.-beedrība.

Swehtdeen, 9. Septemberi sch. g. p. 2 peh; puš.

Ahrtahetiga

pilna šapulze

deht swarigu darišchanu galigas nospreeschanas. Beedri tohp luhgti, pilnā šlaitā fanahšt.

Preekščnecziha.

Bohde ar bekereju

un dšihwołli, lās labā weetā atrohđahs, ir ihbreejama. Pēprāšičana l. Masl.-eelā M 106, pee Kraš. Gorf.

20 rbl. pateizibas algas

dabu tas, luešč waretu ušrahdiht to man tai nakti no 17. uš 18. Aug. sch. g. nosagtu 5 gabus wežu bruhnu sirgu. Krehpes melnas uš labo puš, kreišai palakšajai uš eščhū eegrešeēs nags wāitu plahnats; wehritibā 100 rbl.

Andrew Egliht,
Chrgiu pilim. J. Strihwen mahj. faimn.